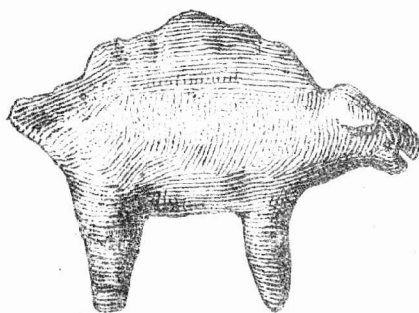

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně

přehled
výzkumů
1959

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243/60

P ř e h l e d   v ý z k u m ů   1959

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulík.
- Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.
- Redaktor: dr. Anna Medunová.
- Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: Jaroslav Jaša.
- Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.
- Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejná.

Hrob se šňůrovou keramikou v Hulíně.

Zora Trnáčková

V trati "Stančíkova skála" nebo "Za potůčkem", západně od silnice do Přerova, otevřelo JZD Hulín malou pískovnu. Koncem května 1959 se zjistilo, že stržením břehu byl rozrušen kostrový hrob. V jeho tmavém zésypu našel správce pískovny zlomky lidských kostí, malou nádobku a kamenný sekeromlat. Podle výpovědi nálezce byl hrob asi 160 cm hluboký /50 cm ornice, 110 cm hloubka od hladiny podložního písku/ a asi 120 cm dlouhý. Kostra prý ležela ve skrčené poloze hlavou k jihu.

Malý džbánek z tohoto hrobu, téměř nepoškozený, je vyroben z hnědošedého, na povrchu šedočerného zrnitého materiálu. Na jeho mírně prohnutém hrdle jsou tři vodorovné pásy otisků tří šňůr. Z hrdla vychází těsně pod okrajem pásové ouško, nasedající nad největší výduť. Na uchu jsou dva svislé pásy otisků tří šňůr. /Rozměry : v.97 mm, max. Ø 101 mm/ - Oblý sekeromlat, vyrobený z krystalické břidlice, je po délce roztržštěn /starý lom/; má mírně konický otvor. /Rozměry : d.123 mm, max.š. 62 mm/.

Hrob z Hulína patří podle výzdoby džbánku do eneolitického období, a to k nálezům kultury se šňůrovou keramikou. Tvar nádobky není však na Moravě častý. Obdobné džbánky známe dosud jen z Uherského Hradiště - Sadů /dříve Derfle u Uh.Hradiště/ a ze Sudoměřic /okr.Strážnice/1/; hulínská nádobka se od nich poněkud liší ve tvaru, její výduť je více posunuta dolů. Podobné džbánky se našly též v eneolitických kostrových hrobech z Veselého u Piešťan 2/. Téměř na všech uvedených nádobkách vychází ucho z hrdla těsně pod okrajem. Kromě vodorovných pásů na hrdle jsou džbánky - kromě hulínského - zdobeny i svislými otisky na výduť. Otisky šňůr jsou jednoduché /Veselé/, dvojité /Sady, Sudoměřice/ i trojité /Hulín/.

Hroby z Veselého u Piešťan bývají podle těchto džbánků počítány ke zločkému typu 3/, patřícímu k eneolitickým smíšeným skupinám, vzniklým v Polsku pod vlivem šňůrové kultury. Podobné tvary, jaké jsme uvedli z Hulína, Sadů, Sudoměřic a Veselého, jsou však společné i jiným lokálním skupinám šňůrové keramiky v Polsku, např. oderské 4/; nelze tedy považovat hrob z Hulína za ohlas jen kultury zločké. U nás leží naleziště s keramikou tohoto druhu přímo v úvalu řeky Moravy a naznačují tak pronikání cizích vlivů po staré cestě ze severovýchodu směrem na jih k Dunaji.5/

Poznámky.

1.I.L.Červinka, Šňůrová kultura na Moravském Slovácku, Právěk 1933, 26, obr.3:1,3 - Fr.Kalousek, Šňůrová kultura na Moravě rkp, soupis, archiv AU v Brně.

2. V. Budinský-Krička, Slovensko v mladšej dobe kamennej, Slovenské dejiny I., tab. XII : 4 ; J. Filip, Pravěké Československo, tab. 13 : 2
3. V. Budinský-Krička l. c., 66
4. J. Kostrzewski, Od mezolitu do okresu wędrowek ludów, Prehistoria ziem Polskich I. 1939, 177
L. Kozowski, Epoka kamienia na wydmach wschodniej cześci wyżyny malopolskiej, 1929, 159 a 225, tab. XXVII : 1, 3, 6
5. srův. Z. Trnáčková, Hrob z období šňůrové kultury v Hulíně, AR, v tisku

- - - - -

Ein schnurkeramisches Grab in Hulín. Im Mai 1959 wurde in der Sandstätte bei Hulín westlich von der Strasse nach Přerov ein schnurkeramisches Skelettgrab festgestellt, in welchem sich ein kleiner verzierter Krug und ein beschädigtes Steinbeil befanden. Die Form des Kruges ist von zwei weiteren Fundorten in Mähren bekannt (Uher. Hradiště-Sady und Sudoměřice) und weiter aus Veselé bei Piešťany in der südwestlichen Slowakei. Diese Gefässe repräsentieren bei uns Einflüsse aus den südwestlichen Gebieten Polens, wo durch den Eingriff der Schnurkeramik einige lokale Gruppen gemischten Charakters entstanden, wie zum Beispiel der Typus Zlota und die Oder-Gruppe.